

بنیاد فیریه فواجه نصیر طوسی

قانون بیمه بیکاری ۹۵

وزارت کار و امور اجتماعی

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۶۹/۱۰/۱۲ به پیشنهاد وزارت کار امور اجتماعی و سازمان تامین اجتماعی و به استناد ماده ۱۴ قانون بیمه بیکاری مصوب ۱۳۶۹/۶/۲۶ آیین نامه اجرایی قانون مزبور را به شرح زیر تصویب نمود.

آیین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری:

ماده ۱- قانون بیمه بیکاری مصوب ۱۳۶۹/۶/۲۶ در این آیین نامه اختصاراً قانون نامیده می شود.

ماده ۲- کلیه مدیران و کارفرمایان کارگاهها، موسسات تولیدی (صنعتی و کشاورزی)، خدماتی فنی و خدماتی دارای کارکنان مشمول قانون تامین اجتماعی که تابع قوانین کار یا کشاورزی هستند موظف به اجرای مقررات این آیین نامه می باشند.

ماده ۳- بیکار از نظر این آیین نامه بیمه شده ای است که بدون میل و اراده بیکار شده و آماده کار باشد. تشخیص بیکاری بدون میل و اراده و تاریخ وقوع بیکاری به عهده واحد کار و امور اجتماعی محل است.

ماده ۴- هرگونه تغییر یا بازسازی خط تولید، جابجایی کارگاه و ماشین آلات به منظور کاهش وابستگی و بهینه کردن تولید که در راستای سیاستهای اقتصادی و اجتماعی دولت صورت گیرد تغییر ساختار اقتصادی تلقی می گردد و تصمیم گیری در مورد کارکنان این قبیل کارگاهها که موقتاً بیکار شناخته شده و در چارچوب بند «الف» ماده ۷ قانون از مقرری بیمه بیکاری استفاده خواهند نمود، به عهده شورای عالی کار می باشد.

تبصره ۱- مدیران و کارفرمایان کارگاههای موضوع این ماده موظفند طرح تغییر ساختار اقتصادی واحد خود را که به تصویب وزارتخانه ذی ربط (واحدهای تابعه در استانها) رسیده است، همراه با تقاضای کتبی، تعهدات لازم و فهرست اسامی کارکنان مشمول طرح که موقتاً بیکار خواهند شد با ذکر مدت زمان استفاده از مقرری بیمه بیکاری به واحد کار و امور اجتماعی محل تسلیم نمایند و پس از تأیید طرح توسط شورای عالی کار نسبت به اجرای آن اقدام کنند.

تبصره ۲- واحدهای کار و امور اجتماعی مکلفند حداکثر ظرف ۱۵ روز پس از دریافت طرح و تقاضای کتبی، مدارک مربوط را همراه با گزارش بازرسی کار جهت اتخاذ تصمیم به شورای عالی کار ارسال نمایند.

شورای عالی کار ظرف یک ماه پس از دریافت مدارک مربوط تصمیم خود را اعلام خواهد نمود.

ماده ۵- کلیه مدیران و کارفرمایان و مجریان پروژه‌ها مکلفند حق بیمه بیکاری مشمولین قانون را به ترتیب مذکور در قانون تامین اجتماعی، از تاریخ ۱۳۶۹/۵/۶ به شعب مربوط سازمان تامین اجتماعی پرداخت نمایند.

تبصره ۱- مبنای پرداخت حق بیمه بیکاری، مزد بیمه شده می‌باشد.

تبصره ۲- سازمان تامین اجتماعی مکلف است با دریافت حق بیمه بیکاری طبق ضوابط قانون تامین اجتماعی به بیمه شدگانی که با توجه به مقررات این آیین نامه بیکار شناخته شده و از طریق واحدهای کار و امور اجتماعی معرفی می‌شوند، مقرری بیمه بیکاری پرداخت نماید.

ماده ۶- بیمه شدگانی که به علت بروز حوادث قهریه و غیرمترقبه از قبیل سیل، زلزله، جنگ، آتش‌سوزی و ... بیکار می‌شوند، در صورتی که سابقه پرداخت حق بیمه آنان کمتر از ۶ ماه باشد، مطابق با مشمولینی که دارای ۶ ماه سابقه پرداخت حق بیمه می‌باشند از مقرری بیمه بیکاری استفاده خواهند نمود.

ماده ۷- بیمه شده بیکار موظف است ظرف ۳۰ روز از تاریخ بیکاری فرم تقاضای استفاده از مقرری بیمه بیکاری را تکمیل و به واحد کار و امور اجتماعی محل ارائه نماید.

تبصره ۱- چنانچه بیمه شده بیکار در فاصله زمانی ۳۰ روز بعد از بیکاری امکان مراجعه و یا اعلام بیکاری به واحد کار و امور اجتماعی و ارائه یا ارسال تقاضای استفاده از مقرری بیمه بیکاری را پیدا نکند تا ۳ ماه از تاریخ وقوع بیکاری فرصت دارد مدارک خود را مبنی بر عذر موجه، همراه با تقاضای کتبی به واحد کار و امور اجتماعی محل به منظور طرح در هیات حل اختلاف ارائه نماید. در صورتی که هیات حل اختلاف استان مربوط عذر متقاضی را موجه تشخیص دهد مراتب را اعلام خواهد نمود.

تبصره ۲- بیمه شده بیکار از تاریخ ارائه تقاضای استفاده از مقرری بیمه بیکاری آمادگی خود را برای اشتغال به کار تخصصی و یا مشابه آن اعلام نموده است و موظف است در فاصله زمانهای معینی که توسط واحد کار و امور اجتماعی تعیین می‌گردد در اداره کار و امور اجتماعی محل حضور یافته و دفاتر مربوط را امضا نماید.

ماده ۸- واحدهای کار و امور اجتماعی موظفند حداکثر ظرف ۳۰ روز پس از اخذ مدارک تکمیل شده (موضوع ماده ۷ این آیین نامه)، نسبت به غیرارادی بودن بیکاری متقاضی اظهار نظر نموده و در صورت تأیید، وی را کتبا به سازمان تامین اجتماعی معرفی نمایند. واحدهای اجرایی سازمان تامین اجتماعی مکلفند ظرف ۱۰ روز پس از ثبت معرفی نامه فرد بیکار، نسبت به احراز شرایط مندرج در بند «الف» ماده ۶ قانون اظهار نظر و متعاقب آن مقرری بیمه بیکاری وی را برقرار نمایند.

ماده ۹- بیکارانی که در زمان دریافت مقرری بیمه بیکاری با معرفی واحدهای کار و امور اجتماعی به شغل یا مشاغل گمارده شوند که میزان حقوق و مزایای آنان کمتر از مقرری بیمه بیکاری باشد، مابه‌التفاوت حقوق و مزایای دریافتی تا میزان مقرری بیمه بیکاری متعلقه توسط سازمان تامین اجتماعی به آنان پرداخت خواهد شد. در این گونه موارد اشتغال بیمه شده بیکار و میزان حقوق و مزایای وی توسط واحد کار و امور اجتماعی محل به شعبه تامین اجتماعی پرداخت کننده مقرری بیمه بیکاری، اعلام خواهد شد.

ماده ۱۰- پرداخت مقرری بیمه بیکاری به مقرری‌گیران دارای ۵۵ سال سن و بیشتر در صورت عدم امکان اشتغال به کار آنان، بدون رعایت بند «الف» ماده ۷ قانون تا رسیدن به سن بازنشستگی موضوع ماده ۷۶ قانون تامین اجتماعی ادامه می‌یابد.

ماده ۱۱- مقرری بیمه‌شدگانی که در حین استفاده از مقرری بیمه‌بیکاری به خدمت وظیفه عمومی اعزام می‌گردند در صورتی که متأهل نباشند قطع می‌گردد و پس از پایان خدمت وظیفه عمومی در صورت عدم اشتغال، با معرفی واحد کار و امور اجتماعی مجدداً نسبت به باقیمانده مدت استحقاقی، مقرری آنان برقرار خواهد شد.

ماده ۱۲- در مورد کارگرانی که در حین استفاده از مقرری بیمه‌بیکاری براساس حکم صادر شده از سوی مراجع ذی صلاح بازداشت یا زندانی می‌گردند در صورت صدور رأی مراجع مذکور مبنی بر مجرمیت آنان، مشروط بر آن که متأهل نباشند پرداخت مقرری بیمه‌بیکاری متوقف می‌گردد و پس از گذراندن دوره محکومیت به شرط عدم اشتغال، با معرفی واحد کار و امور اجتماعی مجدداً برقرار خواهد شد.

ماده ۱۳- چنانچه دریافت‌کننده مقرری بیمه بیکاری حائز شرایط استفاده از مستمریهای بازنشستگی و یا از کارافتادگی کلی گردد، مقرری بیمه بیکاری وی قطع و مستمریهای مذکور طبق قانون تامین اجتماعی برقرار می‌گردد.

تبصره- ملاک انجام حمایت‌های موضوع قانون تامین اجتماعی در ایام دریافت مقرری بیمه بیکاری، حقوق و مزایای مبنای کسر حق بیمه زمان اشتغال بیمه‌شده بیکار خواهد بود.

ماده ۱۴- در صورتی که در طول مدت دریافت مقرری بیمه بیکاری در تعداد افراد تحت تکفل بیمه‌شده تغییراتی حاصل شود، میزان مقرری وی طبق مقررات بند «ب» ماده ۷ قانون محاسبه و پرداخت خواهد شد.

بیمه‌شده مکلف است تغییرات تعداد عائله خود را با ارائه مدارک مثبت به شعبه پرداخت‌کننده مقرری و واحد کار و امور اجتماعی محل اطلاع دهد.

تبصره- احراز کفالت خواهر و برادر بیمه‌شده بیکار به عهده وزارت کار و امور اجتماعی خواهد بود.

ماده ۱۵- دریافت‌کننده مقرری بیمه بیکاری در صورت اشتغال مجدد مکلف است حداکثر ظرف ۱۵ روز از تاریخ اشتغال مراتب را به واحد کار و امور اجتماعی و شعبه پرداخت‌کننده مقرری کتبا اعلام نماید.

ماده ۱۶- واحدهای کار و امور اجتماعی مکلفند مشخصات مقرری‌بگیرانی را که بدون عذر موجه از شرکت در دوره‌های کارآموزی یا سوادآموزی و یا قبول شغل تخصصی یا شغل مشابه پیشنهادی خودداری می‌نمایند با ذکر تاریخ امتناع، به سازمان تامین اجتماعی اعلام نمایند.

سازمان تامین اجتماعی موظف است مقرری بیمه بیکاری این قبیل افراد را از تاریخ امتناع، قطع نماید.

ماده ۱۷- واحد کار و امور اجتماعی محل مکلف است در صورت اطلاع از اشتغال به کار بیمه‌شده که مقرری بیمه بیکاری دریافت می‌نماید، فوراً بررسی نموده و پس از احراز اشتغال به کار مقرری‌بگیر مراتب را به شعبه پرداخت‌کننده مقرری جهت قطع مقرری، اعلام نماید.

چنانچه سازمان تامین اجتماعی نیز به نحوی از انحا از اشتغال به کار مقرری‌بگیر مطلع گردد، لازم است ضمن قطع مقرری بیمه‌شده، مراتب را به واحد کار و امور اجتماعی محل اعلام نماید.

تبصره- در صورت اعتراض کارگر نسبت به قطع مقرری توسط سازمان تامین اجتماعی، واحد کار و امور اجتماعی مکلف است مراتب را بررسی و اعلام نظر نماید. نظر واحد کار و امور اجتماعی قطعی و لازم الاجراست.

ماده ۱۸- مقرری بیمه بیکاری بیمه شدگانی که با دریافت مزد ایام بلا تکلیفی به کار اعاده می گردند قطع می شود و این قبیل افراد مکلفند مقرری دریافتی در دوران مزبور را طبق اعلام سازمان تامین اجتماعی مسترد نمایند. مدیران و کارفرمایان بیمه شدگان موضوع این ماده و واحدهای کار و امور اجتماعی مکلفند مراتب اعاده به کار مقرری بگير را کتبا به شعبه پرداخت کننده مقرری اطلاع دهند.

تبصره- مدیران و کارفرمایان بیمه شدگان موضوع این ماده مکلفند حق بیمه های موضوع ماده ۲۸ قانون تامین اجتماعی و ماده ۵ قانون بیمه بیکاری، مربوط به ایام بلا تکلیفی را طبق ضوابط مقرر به سازمان تامین اجتماعی پرداخت نمایند.

ماده ۱۹- در مواردی که بیمه شده بیکار تحت هر عنوان من غیر حق مبالغی را از صندوق بیمه بیکاری دریافت نموده باشد، ملزم به پرداخت وجوه دریافتی مذکور خواهد بود.

سازمان تامین اجتماعی با استفاده از اختیارات اجرایی ناشی از قانون تامین اجتماعی نسبت به وصول وجوه موضوع این ماده اقدام می نماید.

ماده ۲۰- در اجرای ماده ۹ قانون کلیه مدیران و کارفرمایان موظفند فرصتهای اشتغال واحد خود را با هماهنگی شوراهای اسلامی کار یا نمایندگان کارگران به مراکز خدمات اشتغال محل اعلام نمایند.

تبصره- مراکز خدمات اشتغال مکلفند ظرف ۳۰ روز نسبت به تامین و معرفی نیروی کار مورد نیاز که از طرف مدیران و کارفرمایان به آنان اعلام می شود اقدام نمایند و در غیر این صورت مراتب عدم امکان تامین نیروی مذکور را کتبا به واحد درخواست کننده اطلاع دهند.

ماده ۲۱- کلیه وزارتخانه ها و سازمانهای دولتی که به نحوی از انحا پروانه کسب و کار و موافقت اصولی و اجازه تأسیس واحدهای تولیدی و صنعتی و کشاورزی و خدمات فنی را صادر می نمایند، موظفند بیمه شدگانی را که مقرری بیمه بیکاری دریافت می نمایند براساس معرفی واحدهای کار و امور اجتماعی جهت اخذ مجوزهای کسب و کار و موافقت اصولی، در اولویت قرار دهند.

تبصره- مقرری بیمه شدگان بیکاری که با استفاده از مزایای قانون بیمه بیکاری و این آیین نامه موفق به اخذ پروانه کسب و کار و یا موافقت اصولی می شوند از تاریخ آغاز بهره برداری و کسب و کار طبق اعلام وزارت کار و امور اجتماعی قطع می گردد.

ماده ۲۲- آن دسته از بیمه شدگانی که تاریخ وقوع بیکاری آنان قبل از تاریخ ۱۳۶۹/۵/۶ باشد از هر حیث مشمول قانون و مقررات و دستورالعملهای مربوط به قانون دوره آزمایشی بیمه بیکاری خواهند بود.

ماده ۲۳- در اجرای ماده ۱۲ قانون، اعتبار لازم جهت هزینه های اداری و پرسنلی وزارت کار و امور اجتماعی و سازمان تامین اجتماعی در اجرای قانون بیمه بیکاری و این آیین نامه براساس توافق وزرای بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و کار و امور اجتماعی از محل درآمدهای ناشی از قانون بیمه بیکاری تعیین می گردد و به مصرف می رسد.

ماده ۲۴- مقررات این آیین نامه از تاریخ اتمام دوره قانون آزمایشی بیمه بیکاری ۱۳۶۹/۵/۶ لازم الاجراست.